

Scientific Journal

VIRTUS

#52, March, 2021
published since 2014

2021

ISSN 2410-4388 (Print)
ISSN 2415-3133 (Online)

Scientific Journal *Virtus*
Issue # 52, March, 2021
Published since 2014

Recommended for publication by the Council of
NGO "Sobornist" (the proceedings No.7, March 26, 2021).

Founder: Scientific public organization
"Sobornist" (Ukraine).

Publisher: Center of Modern Pedagogy "Learning
Without Borders" (Canada).

Partners:

- + Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine);
- + Lugansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine);
- + Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine);
- + SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);
- + Consortium for Enhancement of Ukrainian Management Education (Ukraine);
- + Baku Islamic University (Azerbaijan);
- + University of Zielona Góra (Poland);
- + Center of Modern Pedagogy "Learning Without Borders" (Canada).

Virtus: Scientific Journal / Editor-in-
Chief M.A. Zhurba - March # 52,
2021. - p.

Editor-in-Chief:

Zhurba M.A., Ph.D., professor, Head of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Deputy Editor-in-Chief:

Kuzmichenko I.O., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Humanities of SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);

Talishinski E.B., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Public Disciplines of the Baku Islamic University (Azerbaijan);

Starichenko E.V., Head of Analytical Department of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Mainhandling Editor:

Kravchenko Yu.V., Manager on international cooperation of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Journal Indexing:

✓ **Google Scholar** is a freely accessible web search engine that indexes the full text or metadata of scholarly literature across an array of publishing formats and disciplines. The Google Scholar index includes most peer-reviewed online academic journals and books, conference papers, theses and dissertations, preprints, abstracts, technical reports, and other scholarly literature, including court opinions and patents.

✓ **Scientific Indexing Services (SIS) (USA)** is academic database which provides evaluation of prestigiousness of journals. The evaluation is carried out by considering the factors like paper originality, citation, editorial quality, and regularity & international presence.

✓ **Citefactor (USA)** is a service that provides access to quality controlled Open Access Journals. The Directory indexing of journal aims to be comprehensive and cover all open access scientific and scholarly journals that use an appropriate quality control system, and it will not be limited to particular languages or subject areas.

✓ **ResearchBib** is open access with high standard indexing database for researchers and publishers. Research Bible may freely index journals, research papers, call for papers, research position.

✓ **Scientific Journal Impact Factor (SJIFactor)** is an international, recognized platform for promoting scientific achievements, as well as supporting publishers and scientific communities interested in state-of-the art research activities in innovation and applied science areas.

Journal «Virtus» has been positively evaluated in the SJIF Journal Master List evaluation process. **SJIFactor = 5,883.**

✓ **Directory of Research Journal Indexing (DRJI)** is to increase the visibility and ease of use of open access scientific and scholarly journals thereby promoting their increased usage and impact. DRJI supply champion has access to global-renowned content in all discipline areas including magazine and journal articles. DRJI advocate, educate, and provide the central resource for indexing.

✓ **International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF)** – academic database was organized with the aim of creating an open platform for scientific research around the world. IIJIF provides the necessary communication of scholars, editors, publishers and conference organizers, through its exclusive services: provides indexing of scientific journals (calculates the impact factor), forms a list of national/international conferences and journals.

✓ **InfoBase Index** is a comprehensive, multipurpose database covering scholarly literature from all over the world. InfoBase Index holds indexed records from active, authoritative journals. Most of the journal titles are peer-reviewed, with new journal titles being added to the collection regularly. **IBI Factor** for the journal 'Virtus' is **2.5.**

Certificate of Mass Media Registration:
KB № 21060-10860P from 24.11.2014 p.

Journal Editorial Staff Contact Information.
e-mail: virtustoday@gmail.com

website: <http://virtus.conference-ukraine.com.ua>

© Authors of the Articles, 2021.

© Scientific Journal «Virtus», 2021.

УДК 378.046.4

Андрос М.Є.,

ст. викладач кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно комунікаційних технологій
ДЗВО «Університет менеджменту освіти», ORCID: 0000-0002-6651-1853,
androsme72@ukr.net

Україна, м. Київ

ТЬЮТОР В ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ: ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ ПІДГОТОВКИ

У статті представлено розуміння нового суб'єкта освітнього процесу – викладача-тьютора дистанційного навчання в сучасних українських реаліях соціального дистанціювання, пов'язаного із карантинними обмеженнями. Розкривається місце, роль та функції тьютора в дистанційному (змішаному) навчанні. Визначаються основні вимоги до підготовки та навчання тьютора, з урахуванням інформаційно-комунікаційного (цифрового) компонента підготовки, аналізуються основні технології дистанційного навчання.

Ключові слова: дистанційне навчання, технології дистанційного навчання, тьютор, інформаційно-цифрова компетентність, системи управління навчанням.

Постановка проблеми. Одним із актуальних напрямків розвитку й удосконалювання системи сучасної освіти є використання інноваційних педагогічних технологій на базі комп'ютерних телекомунікацій.

Звичайно, в даному випадку, будемо говорити про дистанційне навчання як одну із основних, інституційних форм здобуття освіти [1]. Особливо дане питання гостро постало із настанням карантинних обмежень, пов'язаних із COVID-19. В ситуації соціального дистанціювання в першу чергу опинилась система освіти України. «Масова дистанційна форма здобуття освіти вперше в історії України (на тривалий період) замінила звичну та зрозумілу суспільству очну форму навчання» [2]. Не зважаючи на певну кількість нормативно-правових документів, що регламентують існування та запровадження дистанційного навчання в закладах освіти, весною 2020 року українська система освіти опинилась в ситуації, коли було не зрозуміло – що робити далі?

З чим це було пов'язано і чому так сталося?

В першу чергу, мала місце технологічна неготовність суб'єктів освітнього процесу, про що йшлося ще в стратегічному дослідженні Українського інституту майбутнього (неохопленість мережою Інтернет, технічна недосконалість, або відсутність складного комп'ютерного обладнання в закладах освіти і т. п.) [3]. По-друге, психологічна неготовність та педагогічна і цифрова некомпетентність як адміністративно-управлінського персоналу закладів освіти, так і педагогів, до використання єдиної форми здобуття освіти, що залишилась доступною – дистанційної (або, хоча б певних технологій дистанційного навчання). Звичайно, окрема розмова про готовність до нової форми освітньої взаємодії (як психологічна, так і технологічна) здобувачів освіти. Ситуація була, в повному розумінні, стресовою. Надзвичайно складно та з величезною кількістю помилок відбувалось намагання підтримувати освітній процес хоч якимось чином.

Мета роботи – розкрити та проаналізувати сучасний стан побудови освітнього процесу в українській реалії з використанням технологій дистанційного навчання та визначити місце, роль та функції викладача-тьютора в ньому.

Виклад основного матеріалу. Ситуація в українському освітньому просторі, що склалася в наслідок перманентних локдаунів та карантинних обмежень, потребувала екстренного вирішення.

Що, в першу чергу намагались зробити освітяни? Це намагання використати існуючі, часом зовсім незрозумілі, *технології дистанційного навчання*, – і, таким чином, намагання перевести формат очно-урочної взаємодії із здобувачами освіти в дистанційний формат. В першу чергу, відбувалося освоєння певних веб-ресурсів, що дозволяють проводити заняття онлайн (вебінарні платформи типу ZOOM, Google Meet, Jitsi Meet, Skype, Microsoft Teams, Big Blue Button і т. п., здебільшого, «хмарних» ресурсів). Крім цього, для миттєвого обміну інформацією використовувались деякі веб-сервіси, по типу Viber, Messenger, Telegram. Найбільш підготовлені з усіх точок зору заклади освіти (технологічному, цифровому, кадровому, психологічному) використовували для об'єднання всіх освітніх зусиль платформи G-Suite (сервіс Google Classroom), або, зовсім нечасто, можливості Microsoft Office 365. Крім цього, на державному рівні, були намагання використовувати відеозаписи класичних уроків викладачами-предметниками через демонстрацію засобами телемережі. Знов таки, відразу окреслилась проблема, – після переведення телемережі України у формат цифри, деякі регіони країни залишились без доступу до державних каналів телебачення.

В Україні в 2020 році так і не відбулось впровадження єдиної національної платформи дистанційного навчання. Були і є, рекомендовані МОН України до використання в закладах повної загальної середньої освіти певні, досить потужні, до речі, веб-платформи управління дистанційним навчанням власне українського виробника («Classtime», «Класна оцінка», «Мій клас», «Щоденник», «Всеукраїнська школа онлайн (5–11 класи)»). Кожен заклад освіти в Україні має автономію та приймає рішення щодо придбання, розгортання, наповнення та підтримання будь-якої системи управління навчанням (LMS), що ліцензована МОН України. На сьогоднішній момент, підкреслимо, **національної платформи дистанційного навчання в Україні не існує.**

Трохи краще виглядає ситуація для закладів вищої та післядипломної освіти, де вже значний час (наприклад, в ДЗВО «Університет менеджменту освіти») використовуються різні платформи дистанційного навчання (по типу «Веб-клас ХПІ», LMS MOODLE, LMS E-Front, MS Office 365, Google Workspace (попередні назви *G Suite* та *Google Apps for Work*) як на рівні магістерської підготовки, так для забезпечення проведення дистанційних етапів курсів підвищення кваліфікації.

Зазначені вище веб-платформи управління навчанням – є системами, за допомогою яких науково-педагогічний, педагогічний персонал закладів освіти всіх рівнів **навчас здобувачів освіти з використанням дистанційної форми здобуття освіти.**

Не потрібно забувати, що існує певне коло вітчизняних веб-платформ управління навчанням, що забезпечують **онлайн освітній процес для тих, хто навчає** (за принципом – «освіта протягом усього життя»).

Науково-педагогічний, педагогічний, методичний, адміністративно-управлінський персонал закладів освіти в Україні (враховуючи постанову КМУ «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників») [5] має можливість навчатися, підвищувати свій професійний рівень, розширювати коло своїх компетенцій, використовуючи декілька потужних вітчизняних освітніх веб-платформ масових відкритих онлайн курсів, що мають модулі «Освітні вебінари» та «Підвищення кваліфікації» (деякі з них: «EdERA», «Prometheus», «ВСЕОСВІТА», «На Урок», «Український відкритий університет післядипломної освіти» (УВУПО). Крім цього, використовуючи веб-платформу «Український центр оцінювання якості освіти», освітяни мають можливість здійснити **Сертифікацію педагогічних працівників**, – зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника, що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи, що відбувається **виключно на добровільних засадах**. Поки що це – пілотний проект МОН України, але перспективний з точки зору мотивації до саморозвитку та вдосконалення педагогічного персоналу закладів освіти, включаючи актуальне питання підготовки **тьютора-викладача, організатора дистанційного навчання**. На превеликий жаль, зазначена категорія педагогічних працівників, не була унормована в Положенні «Про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти» [6], не згадуючи вже про, досить застаріле в сучасних умовах, Положення про дистанційне навчання 2013 року [7]. Відкритим залишається питання створення «Положення про дистанційну форму здобуття вищої освіти», або іншого нормативно-правового документу, що унормовує використання хоча б технологій дистанційного навчання в закладах вищої освіти та роль і функції тьютора-викладача у цьому процесі.

У Положенні 2013 року під дистанційним навчанням розуміється «індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та ін-

формаційно-комунікаційних технологій» [7]. У Положенні 2020 року «дистанційне навчання – організація освітнього процесу (за дистанційною формою здобуття освіти або шляхом використання технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти) в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх опосередкованої взаємодії в освітньому середовищі, яке функціонує на базі сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій» [6]. У зазначеному Положенні, в декількох пунктах зазначено, що вчителі «організують дистанційне навчання», але вчителі не тільки організують, але і реалізують дистанційне навчання. Організувати дистанційне навчання може, наприклад, Центр дистанційних технологій, який може бути створено у школі відповідно до Положення 2020 року (реєструє на платформі, надсилає запрошення на конференції, консультує учасників). Оплата працівників цього Центру, вимоги до кваліфікації також регламентуються іншими нормативними положеннями, але не є цілком зрозумілими. Залишаються поза увагою можливості створення дистанційних курсів і використання їх іншими вчителями, наприклад, тьюторство. Тьютор може не витратити час на створення уроків, а лише надавати консультативну підтримку [2].

Потрібно розуміти, що, дійсно, розгортання та підтримання повноцінної системи дистанційного навчання в закладі освіти – це цілий комплекс технологій розвитку і вдосконалення різних складових освітнього процесу, які використовуються у взаємозв'язку та взаємовпливі. Спільна дія цих технологій має дуже складний і гнучкий характер. Вона не може бути забезпечена просто сумою технологій. Специфіка полягає в тому, що технології підключаються до процесу в потрібний час за результатами спостереження навчального процесу викладачем [4].

Формальне навчання переживає кризу мотивації. На сьогодні маємо розуміти, що повернення до класичної, класно-урочної системи освіти у світі, і в Україні, не виключення, не станеться. Відбудеться перехід до змішаної форми здобуття освіти. Моделей змішаного навчання існує декілька, всі вони, здебільшого в західних освітніх практиках, вже реалізовані, – це поєднання у різних проявах (педагогічних та технологічних) систем очного, дистанційного та проектного навчання, своєрідне поєднання онлайн та офлайн-навчання у один ланцюжок, що творить «навчальний досвід» здобувача освіти та самодостатній логічний курс чи предмет.

Можна по-різному реагувати на цю даність, що йде у фарватері так званої технологічної (промислової) революції версії 4.0 (руйнування меж між фізичними, біологічними, цифровими сферами), але маємо якимось чином реагувати на ці виклики.

Глобальна проблема – важко передбачити, що буде актуальним через п'ять-десять років з токи зору побудови освітнього процесу, які професії та практичні навички людини будуть викликати найбільший попит. Виходячи із цієї дилеми, освітянам критично важливо зорієнтуватися, ЯК, ЩО і КОЛИ навчати. Стати на один рівень із здобувачем освіти: говорити, думати та співпрацювати зрозумілою мовою для всіх учасників освітнього процесу, – педагогічній та високотехнологічній.

Цифрові технології дозволяють зробити процес на-

вчання цікавим, мобільним та індивідуальним. При цьому технології не замінюють педагога, викладача, а доповнюють його. Таким урокам властиві адаптивність, керованість, інтерактивність, поєднання індивідуальної та групової роботи, часова необмеженість навчання [4].

Усього через пару десятиліть учні звикнуть до того, що ЕЛЕКТРОННИЙ АСИСТЕНТ повідомить ТЬЮТОРУ, що вони недостатньо ретельно займалися, а БРЕЙН-ТРЕНЕР буде сперечатися з ЛАЙФСТАЙЛ-ТРЕНЕРОМ про розподіл навантажень.

В першу чергу, дана трансформація має стосуватися докорінного перегляду перепідготовки та підвищення кваліфікації адміністративно-управлінського та педагогічного персоналу щодо розвитку, або навіть формування, інформаційно-комунікаційної (цифрової) компетентності. Під даним поняттям ми розуміємо *здатність і готовність на основі динамічної комбінації знань, умінь та практичних навичок використовувати інформаційні технології, передусім ІКТ та електронні освітні ресурси, для підтримки професійної діяльності з управління та освітнього процесу в закладі, в тому числі в умовах організації дистанційного навчання* [9]. По-друге, має реалізуватися підготовка та навчання нової формації як управлінського персоналу закладів освіти усіх рівнів, так педагогічного персоналу, який і буде реалізовувати політику запровадження та реалізації нових форм здобуття освіти. Мова має йти на державному рівні про підготовку нового типу викладача (можливо, навіть, унормованість *нового державного стандарту*) – **викладача-тьютора**. Крім цього, – продовження вдосконалення процесу підготовки фахівців спеціальності 015 «Професійна освіта (Цифрові технології)».

Тьютор (від англ. Tutor – учитель) – фахівець дис-

танційного навчання, який веде індивідуальні або групові заняття із здобувачами освіти, репетитор, наставник. Тьютор – ключова фігура в дистанційному навчанні, яка відповідає за проведення занять зі здобувачами освіти. Такими є найбільш поширені визначення в західному освітньому середовищі.

Аналізуючи досвід зарубіжних закладів вищої освіти, можна бачити, що в більшості випадків розробник освітнього курсу і тьютор – одна і та ж особа. Багато досвідчених викладачів закладів вищої освіти віддають перевагу при проведенні занять зі студентами денної форми навчання, використанню технологій дистанційного навчання. В університетах, тьютори, – це помічники викладача, здебільшого аспіранти або старші студенти.

Разом з тим, можуть бути понятійні аналоги по типу тренер з майнд-фітнесу, цифровий куратор, інструктор, едвайсер, коуч, фасилітатор, ментор, андрагог-куратор, організатор проектного навчання, розробник освітніх траєкторій. Це все – професії майбутніх десяти-двадцяти років, вони вже приходять в практику українських закладів освіти, адаптуючись із західних педагогічних методик.

Найбільш важливі функції та ролі, що мають бути притаманні **сучасному тьютору дистанційного навчання**: спостерігач, тренер, режисер, модератор, наставник, експерт, технолог, фасилітатор, менеджер, консультант, мотиватор, дослідник. Враховуючи такий широкий спектр характеристик, по суті, одного професіонала, – від цього має відштовхуватись побудова системи підготовки спеціаліста даного профілю, або докорінна перепідготовка фахового педагога.

Модель формування компетентностей сучасного викладача-тьютора можна проілюструвати наступним малюнком.

Рис.1. Модель формування компетентностей сучасного викладача-тьютора

Як бачимо, компетентності викладача-тьютора – багатоаспектний комплекс, що має поєднувати, на перший погляд, різновекторні напрямки професійної діяльності. Але, в умовах сьогодення, цей різноплановий напрям освітньої діяльності стає ключовим. Враховуючи зазначені специфічні компетентності в побудові нової схеми підготовки сучасного викладача-тьютора, мабуть будуть і нові, специфічні вимоги до **професійного відбору**: мають бути певні складові готовності до нової

професії – цифрові, педагогічні, психологічні та фізіологічні, в тому числі. Адже дистанційне навчання відрізняється від традиційного за критеріями різності сприймання та сприйняття. Сприймання в традиційній педагогіці – чуттєве осягнення предметів та явищ дійсності в сукупності притаманних їм властивостей та особливостей при безпосередній їх дії на органи чуття (зір, слух, тактильні відчуття). Сприймання стосується скоріше когнітивних процесів, сприйняття є їх результатом.

Сприймання матеріалу під час класичного класно-урочного викладання відбувається у більшості людей однаково, а от сприйняття залежить від ціннісно-смыслових установок життєвого досвіду конкретної особистості. Так от, під час дистанційного навчання змінюється орієнтація сприйняття, себто результату освітнього процесу: просування по освітній траєкторії здійснюється у віртуальній реальності, що, здебільшого, відрізняється від реальної взаємодії, як щодо відчуттів, так і щодо результатів. Ми маємо тривалий «перекос» у тілесно-орієнтованому спілкуванні. І цей факт потрібно враховувати під час підготовки викладача-тьютора, який здебільшого буде спілкуватися віртуально, весь час перебуваючи у стресогенній ситуації, нетиповій для поведінки звичайного викладача, педагога.

Необхідно згадати і **специфічні функції викладача-тьютора дистанційного (змішаного навчання):**

– *консультативна функція*, що реалізується у проведенні групових та індивідуальних консультативних занять зі здобувачами освіти, у допомозі слухачеві в упорядкуванні програми проходження курсу та отриманні освіти взагалі, у стеженні за виконанням навчального плану;

– *менеджерська функція*, що відтворюється в упорядкуванні загального та індивідуального графіка освітнього процесу з навчального курсу, за яким він працює з групою, організації проведення групових занять здобувачів освіти, рекомендаціях щодо набору та формування груп здобувачів освіти, керівництві та мотивації здобувачів освіти;

– *фасилітативна (підтримувальна) функція*, що виявляється в налагодженні та підтримці інформаційних зв'язків і взаємодії між здобувачами освіти та іншими учасниками дистанційного освітнього процесу, урегулюванні різних проблем, розв'язанні конфліктів, адаптації здобувачів освіти до нової форми здобуття освіти.

Виконання цих функцій потребує певних знань і вмінь, формування яких не передбачено змістом традиційної підготовки викладача і особистісних якостей, що сьогодні не мають підтримки у процесі становлення викладача як професіонала.

Функціональне поле діяльності тьютора виявило наступні напрямки: інформативний, організаційний, комунікаційний, адміністративний (контролюючий) і творчий.

Таким чином, найбільш доречним виступає наступне визначення поняття «**тьютор**»: *нова спеціалізація професійно-педагогічної діяльності викладача, що виникає і функціонально реалізується у принципово нових умовах організації освітнього процесу та створюються внаслідок використання нових інформаційно-комунікаційних (цифрових) освітніх технологій.*

Головна роль викладача-тьютора – розробник навчальних середовищ (веб-середовищ на LMS-платформах).

Друга головна роль викладача-тьютора – практик дисципліни.

Обов'язки тьютора на етапі створення та розвитку дистанційного курсу (на прикладі закладу вищої освіти):

– Знайомство з матеріалом навчального курсу (якщо він не автором курсу).

– Отримання загальної характеристики перспективних студентів, вивчення їх навчальних потреб, мети освітньої діяльності та інших подробиць.

– Вивчення принципів та методів дистанційного навчання, вивчаючи літературу та беручи участь у семінарах та вебінарах з обміну досвідом.

Обов'язки тьютора під час освітнього процесу:

– Координація чисельності студентів, передача розкладу, дотримання процедурних вимог.

– Якщо можливо, встановлення контактів зі студентами до початку навчальної сесії, ідентифікація визначень, питань та встановлення особистого зв'язку зі студентами.

– Отримання документу та відмітка його у відповідній базі даних.

– Можлива підготовка простіших навчальних матеріалів з метою ознайомлення студентів, наприклад, моделі відповідей, копії робіт студентів, що отримали найвищий заліковий бал, загальні коментарі про отримані документи, розповсюджені помилки.

– Обговорення з адміністрацією серйозних проблем, пов'язаних з роботами студентів на предмет плагіату.

– Отримання підсумкових екзаменаційних матеріалів та відмітка їх у відповідній базі даних.

– Допомога в усуненні серйозних та змістовних труднощів у студентів, спроба подолання їх разом з розробниками курсу; допомога, при необхідності, у зміні засобів передачі інформації (традиційних та онлайн).

– Може брати участь у розвитку (доповненні, поширенні) матеріалів курсу.

– Може входити до складу екзаменаторів у залежності від відповідальності за курс.

Висновки. Таким чином, тьютор дистанційного навчання в українських реаліях – це новий тип викладача, підготовка якого має відбуватися за окремими магістерськими програмами, або шляхом докорінної перепідготовки викладачів, педагогів, не зважаючи на гендерні та вікові відмінності. Це також, – окремі вимоги до психологічних характеристик особистості викладача-тьютора, враховуючи, що дистанціювання в спілкуванні, віртуалізація та цифровізація освітнього процесу передбачає специфічне світосприймання та світосприйняття.

Література

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/conv#n131>
2. Дистанційне навчання: викиди, результати та перспективи. Порадики з досвіду роботи освітян міста Києва: навч.-метод. посіб./ Упоряд.: Воронічкова І.П., Чайковська Н.В. – Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 456 с.
3. Україна – Learning Nation / Український інститут майбутнього. 2018. URL: <https://strategy.uifuture.org/ukraine-learning-nation.html>
4. Тьютор дистанційного та змішаного навчання: посібник / В.М. Кухаренко. Київ: Міленіум, 2019. 307 с.
5. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників. Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>
6. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти: затверджене наказом МОН 08.09.20 р. № 1115. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#Text>
7. Положення про дистанційне навчання, затверджене нака-

зом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>

8. Андрос М.Є. Модель управління розвитком інформаційно-комунікаційної компетентності керівника закладу загальної середньої освіти в умовах дистанційного навчання / Мирослав Євгенійович Андрос. // *Нова педагогічна думка*. – 2018. – № 4. – С. 42-46.

References

1. Pro osvitu: Zakon Ukrainy vid 05.09.2017 r. № 2145-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/conv#n131>

2. Dystantsiine navchannia: vyklyky, rezultaty ta perspektyvy. Poradnyk. Z dosvidu roboty osvitan mista Kyieva: navch.-metod. posib./ Uporiad.: Vorotnykova I.P., Chaikovska N.V. – Kyiv: un-t im. B. Hrinchenka, 2020. 456 s.

3. Ukraina – Learning Nation / Ukrainyskyi instytut maibutoho. 2018. URL: <https://strategy.uifuture.org/ukraine-learning-nation.html>

4. Tiutor dystantsiinoho ta zmishanoho navchannia: posibnyk / V.M. Kukharenko. Kyiv: Milenium, 2019. 307 s.

5. Deiakі pytannia pidvysichennia kvalifikatsii pedahohichnykh i naukovy-pedahohichnykh pratsivnykiv. Postanova KМУ vid 21.08.2019 № 800. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>

6. Polozhennia pro dystantsiinu formu zdobuttia povnoi zahalnoi serednoi osvity: zatverdzhene nakazom MON 08.09.20 r. № 1115. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#Text>

7. Polozhennia pro dystantsiine navchannia, zatverdzhene nakazom Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 25.04.2013 № 466. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>

8. Андрос М.Є. Model upravlinnia rozvytkom informatsiino-komunikatsiinoi kompetentnosti kerivnyka zakladu zahalnoi serednoi osvity v umovakh dystantsiinoho navchannia / Myroslav Yevheniiovych Andros. // *Nova pedahohichna dumka*. – 2018. – № 4. – С. 42-46.

Andros M.E.,

Senior Lecturer of the Department of Open Educational Systems and Information and Communication Technologies of the State Higher Education Institution «University of Educational Management», ORCID: 0000-0002-6651-1853,
androsme72@ukr.net

Ukraine, Kyiv

TUTOR IN DISTANCE LEARNING: INFORMATION AND COMMUNICATION COMPONENT OF PREPARATION

The article presents an understanding of a new subject of educational process – a teacher-tutor of distance learning in modern Ukrainian realities of social distances associated with quarantine constraints. The place, role and function of the tutor in remote (mixed) learning are revealed. The basic requirements for the creation and training of a tutor, taking into account the information and communication (digital) component of preparation, are determined; The main technologies of distance learning are analyzed.

Key words: distance learning, distance learning technologies, tutor, information and digital competence, training management systems.

